

Juleopråb

Kairos Palæstina 2015

Dansk oversættelse
Niels-Peter Lund Jacobsen
Betlehems Venner
www.betlehem-venner.dk

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget.

I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!»

Og da englene havde forladt dem og var vendt tilbage til himlen, sagde hyrderne til hinanden: »Lad os gå ind til Betlehem og se det, som er sket, og som Herren har forkyndt os.« De skyndte sig derhen og fandt Maria og Josef sammen med barnet, som lå i krybben. (Lukasevangeliet kap. 2, 1-16)

Kairos Palæstina Juleopråb 2015

Indholdsfortegnelse

Introduktion

Lad dette blive en særlig advent, af Hind Houry 6

Første søndag i advent

Tema: Muren 11

“Om at leve i tro tæt på en flygtningelejr og i skyggen af muren” 12

Af Hanadi I. Soudah-Younan

Anden søndag i advent

Tema: Checkpoint - Bethlehem Bible College (BBC) 14

“Kristus ved checkpointet” 16

Af Amira Farhoud

Indholdsfortegnelse

Tredje søndag i advent	
Tema: Enhed i mangfoldigheden	20
Sumud	21
Af Rania Murrām	
Fjerde søndag i advent	
Tema: Uddannelse og engagement	24
To palæstinensiske helgener	25
Af Søster Virginie Habib	
Julebudskab	30
Af Vera Baboun, borgmester i Betlehem	
Dette er et juleopråb	34
Af Nancy Cardoso	

Hvad betyder håb?

Håbet i os betyder først og fremmest vores tro på Gud og dernæst vores forventning – på trods af alt – om en bedre fremtid. For det tredje betyder det ikke at jagte illusioner – vi er klar over, at forløsningen ikke er nært forestående. Håb er evnen til at se Gud midt i vanskeligheder og være medarbejdere med Helligånden, der bor i os. Fra denne vision kommer styrken til at stå fast, forblive standhaftige og arbejde på at ændre den virkelighed, vi befinder os i. Håb betyder ikke at give efter for ondskaben men stå op i mod den og fortsætte med at bekæmpe den. Vi ser intet andet i nutiden og fremtiden end ruin og ødelæggelse. Vi ser, de stærke har overhånd; vi ser voksende tendens til racistisk separation og gennemførelse af love, der benægter vores eksistens og vores værdighed. Vi ser forvirring og splittelse i den palæstinensiske position. Hvis vi, på trods af alt dette, gør modstand mod denne virkelighed og arbejder hårdt, så vil den ødelæggelse, der lurder i horisonten, måske alligevel ikke ramme os.

Sandhedens øjeblik, Kairos Palæstina, kap. 3.2

Introduktion:

Lad dette blive en særlig advent

Af Hind Khoury

Mens vi forbereder os på jul, så lad os tænke på de steder i verden, hvor håbet om en virkelig fred fortsat svinder ind.

I Palæstina begrænser apartheidmuren og de ulovlige bosættelser vores bevægelsesfrihed. De nægter os adgang til vore naturressurser og kvæler vores økonomi. Uanset om vi betragter den langvarige, umenneskelige belejring af Gaza, isoleringen af Østjerusalem eller opsplittningen af Vestbredden, gør vi den samme erfaring: Det palæstinensiske samfund bliver slidt i stumper og stykker.

Frygten vokser i skyggen af den israelske bosættervold, som er steget dramatisk måned for måned. Bosættelse, som ikke bliver stillet til ansvar men kan handle helt straffrit, har sat ild til kirker og moskeer, og senest også til et privat hjem, mens familien opholdt sig i huset med det resultat, at den 18 måneder gamle dreng Ali Dawabsha og hans far Saad Dwabsha omkom i flammerne. I begyndelsen af september døde også moren Riham af sine kvæstelser.

Den vedvarende besættelse forvrænger de værdier, som udspringer af vores abrahamitiske tro. Påstande om guddommelig udvælgelse og fejlfortolkninger af den hellige bog bruges til at fratage palæstinenserne deres gudgivne rettigheder og til at retfærdiggøre tyveri og fordrivelse. De siger “Fred, fred!”, skønt der ikke er fred (Jeremias 6.14). Vores udfordring må være at indføre en praksis, der kan forandre den virkelighed, som dehumaniserer vores liv som palæstinensere, hvad enten vi er kristne eller muslimer. Hvis pilen i det moral-

ske univers virkelig peger på retfærdighed, så lad os fortsat - modigt og tillidsfuldt - stræbe efter en retfærdig fred.

Palæstinensisk udholdenhed under den langvarige besættelse er et klart signal om, at vor menneskelige værdighed er intakt og en bedre fremtid er mulig. Vi er taknemmelige for den voksende internationale solidaritet og kampen for retfærdighed i Palæstina. Vi håber, at disse anstrengelser fortsat vil bevæge det internationale samfund til at fremme samling og tilbageholdenhed i Mellemøsten frem for polarisering og ekstremisme.

I denne adventstid vil vi lade en flok modige, ukuelige og udholdende kvinder følge dig til Betlehem, disse bærere af det gode budskab. Disse kvinder væver hver eneste dag videre på håbet, akkurat som deres forældre og forfædre har gjort i århundreder. Midt i lidelserne afdækker de fortsat troens og håbets og kærlighedens forunderlige kræfter.

I den følgende refleksion tager Hanadi os med til Apartheidmuren og viser os forældres kamp for kærligheden og normaliteten under murens kvælende indflydelse.

Rania fortæller os om palæstinensisk udholdenhed, enhed og gensidig respekt på trods af den israelske del-og-hersk-politik.

Amira giver os del i sin glæde over de unge palæstinenseres energi og voksende tro ansigt til ansigt med de barske realiteter.

Søster Virginie gør opmærksom på kvinders rolle i Palæstina og fortæller om den velsignede begivenhed, hvor to palæstinensiske kvinder af

Vatikanet blev kanoniseret som helgener som en anerkendelse af deres store vision og deres uselviske offer for det samfund, som de er en del af.

Endelig slutter vi dette juleopråb med budskabet fra den inspirerende borgmester i Betlehem Ms. Vera Baboun. Med mod og vedholdenhed taler hun om sit desperate håb og om nye udviklingsplaner for kærlighedens og fredens hellige by.

I solidaritet skriver Nancy Cardoso fra Brasilien om opråbet fra kvinder overalt i verden.

Det er sandhedens øjeblik (Kairos), hvor du også kan bidrage til en retfærdig fred ved at:

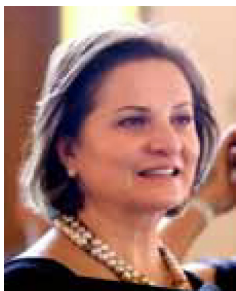
- Være fortalere for et inklusivt og mangfoldigt Jerusalem med adgang for alle religiøse grupper.
- Arbejde for en afslutning af den umenneskelige belejring og blokade af Gaza.
- Deltage i kampagner mod de ulovlige israelske bosættelser.
- Støtte palæstinensiske børns ret til sikkerhed og uddannelse, og fordømme fængsling og tortur af børn.
- Minde verden om vore flygtnings situation og deres internationalt anerkendte ret til tilbagevenden.
- Føre kampagne for de politiske fangers rettigheder. Mange af dem er kvinder og børn.
- Opfordre til nedrivning af Apartheidmuren som fastslået af Kirkernes Verdensråd. Den internationale Domstol i Haag udsendte i 2004 en udtalelse, som fastslog, at konstruktionen af muren er i modstrid med international lov. (§ 142).
- Skrive breve til den israelske ambassade i dit land for at udtrykke din støtte til retfærdighed for Palæstina (se www.allembassies.com/Israeli_embassies.htm).

Vor fælles forpligtelse denne jul er, at vi ikke sætter vort lys under en skæppe, men handler for at skabe positive forandringer i det hellige land.

Begynd venligst med at sprede dette og tidligere års adventsopråb inklusiv Kairos Palestine-dokumentet. Lad vort Kairos-opråb nå ud til skoler, menigheder, universiteter, politiske repræsentanter, teologiske institutioner og kirkelige organisationer. Som kristne må vi sikre os, at den globale kirke kritisk reviderer teologier, som retfærdiggør undertrykkelse af folk, og i stedet advokerer for en teologi, som støtter retfærdighed og frihed, lighed og fred. Vor tro udstyrer os med moralsk mod, kærlighed og trofasthed, så vi handler frimodigt og taler profetisk. Støt det palæstinensiske civilsamfund i dets ikkevoldelige kamp for at boykotte og tage afstand fra besættelsen og uretfærdigheden. “Kom og se”. Besøg os. Tal med palæstinensiske kristne og find den sandhed, som frigør både den undertrykte og undertrykkeren.

I fællesskab kan vi skabe utrolige forandringer og vende strømmen mod en virkelig fred. Sammen kan vi bruge adventstiden til refleksion og handling. Lad os stå fast, sandfærdige og retfærdige, og vi vil blive rigeligt velsignede og belønnede.

Med ønsket om en glædelig jul til jer alle!

Hind Khoury
Kairos Palestine - Sandhedens øjeblik
Generalsekretær

Kairos Palestine ønsker at takke alle bidragydere for deres hjælp med at sammensætte dette adventsopråb.

En særlig tak til Hanadi Soudah, Amira Farhoud, Rania Murra, Sr. Virginie Habib og borgmester Vera Baboun.

En hjertelig tak til Ryan Rodrick Beiler fra MCC for de inspirerende fotos.

Tak til Muna Nassar for oversættelsen af de arabiske artikler.

En særlig tak til Nancy Cardoso, John de Gruchy og Patriark Emeritus Michel Sabbah.

Også tak til de menneskerettigheds- og civilsamfundsorganisationer, som nævnes i faktaboksene.

Første søndag i advent

Tema: Muren

Pave Frans beder for fred, Betlehem Maj 2014:

“Åbn vore øjne og vore hjerter, og giv os modet til at sige: *Aldrig mere krig!* I krig er alting tabt. Indgyd i vore hjerter modet til at tage konkrete skridt for at opnå fred. Herre, Abrahams Gud, profeternes Gud, kærlighedens Gud, du skabte os og du kalder os til at leve som brødre og søstre. Giv os hver dag styrken til at være redskaber for fred. Giv os at se enhver, som krydser vores vej, som brødre og søstre.”

“For han er vor fred. Han gjorde de to parter til ét, og med sin legemlige død nedrev han den mur af fjendskab, som skilte os.”

Efeserbrevet 2.14.

“Om at leve i tro tæt på en flygtningelejr og i skyggen af muren”

Af Hanadi I. Soudah-Younan

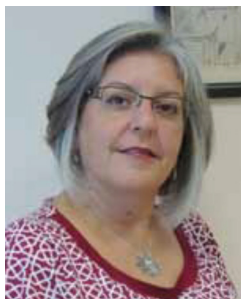
“Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn.”

Mattæus 5, 44-45.

Dette er sikkert de mest udfordrende ord og den mest slidsomme pligt, som vor frelser, Jesus Kristus, forlanger af os palæstinensiske kristne i det hellige land. Når man hver dag bevæger sig fra Jerusalem til Betlehem, hvor Jesus blev født, og både på udvejen og hjemvejen skal krydse adskillelsesmuren, så bliver disse ord ekstra udfordrende. Dog, det der fanger min opmærksomhed, hver gang jeg tænker på denne udtalelse af Herren, er ordene: For at I må være jeres himmelske faders børn. Beskrivelsen af Gud som far understreger efter min mening den feminine side af Gud. Forældreskabet er en uophørlig, livslang og bevidst forpligtelse på fremtiden, som enhver far eller mor står overfor. Som forældre og lærer minder disse ord mig om den pligt, der påhviler mig som en kristen.

Mine egne biologiske børn og de unge mænd og kvinder, som er mig betroet på Betlehem Universitet forventer af mig at jeg udfylder min forældreopgave i lyset af dette “bud”. Adskillelsesmuren gør os alle til flygtninge, forvandler os til fanger på den ene eller den anden side af muren, og omdanner det velsignet smukke land til et arret, hjælpeløst rum. Til trods herfor gør den tro, som vi har arvet fra vore forfædre, de første kristne, os stærke. Det er den tro, som vi finder hos en lang række af kvinder – begyndende med Guds moder, over de kvindelige disciple og kvinderne blandt de tidlige kristne, til nutidens kristne mødre i Palæ-

stina. Til trods for muren, til trods for vreden, til trods for hadet, til trods for uretfærdigheden holder disse kvinder sig ranke og spreder i stedet “de gode nyheder” gennem troens og håbets og kærlighedens gerninger i det gode forældreskab. Det er arven fra denne udfordring, som kvinder fra alle samfundslag bevidst eller ubevidst opfylder. Vi sikrer os, at vi er værdige til det privilegium at være børn af vor far i himlen, så vi kan hjælpe alle mennesker til at blive Guds børn. På samme måde er det her på første søndag i advent vor pligt som palæstinensiske kvinder at opfordre alle mennesker i det hellige land til at gøre sig fortjent til det privilegium at kunne kalde sig “børn af vor far i himlen”.

Hanadi Younan

Ms. Hanadi I. Soudah-Younan er fungerende dekan og formand for den engelske afdeling ved Betlehem Universitet. Hun er medlem af bestyrelsen for Al-Liq'a Center for Religious and Heritage Studies in the Holy Land og ligeledes medlem af bestyrelsen for Helen Keller School for special education.

Beslægtede links:

Stop the wall (www.stophthewall.org) er en lokal græsrodsbevægelse, som forener forskellige folkelige komiteer, der kæmper mod bygningen af muren.

The Applied Research Institute Jerusalem (www.arij.org) er en fremragende kilde til information om bæredygtig udvikling under besættelsens vilkår. Der findes verificerede oplysninger om bevarelsen af naturressurser og besættelsens metoder.

Anden søndag i advent

Tema: Checkpoint - Bethlehem Bible College (BBC)

Da nu Jesus fik at vide, at farisæerne havde hørt, at han vandt flere disciple og døbte flere end Johannes – det var ganske vist ikke Jesus selv, men hans disciple, der døbte – så forlod han Judæa og vendte tilbage til Galilæa. Han måtte tage vejen igennem Samaria. Han kom da til en by i Samaria, der hed Sykar, i nærheden af det stykke jord, Jakob gav sin søn Josef. Der var Jakobsilden. Træt af vandringen satte Jesus sig så ved kilden; det var ved den sjette time.

En samaritansk kvinde kom for at hente vand. Jesus sagde til hende: »Giv mig noget at drikke.« Hans disciple var nemlig gået ind til byen for at købe mad. Den samaritanske kvinde sagde til ham: »Hvordan kan du, en jøde, bede mig, en samaritansk kvinde, om noget at drikke?« – jøder vil nemlig ikke have med samaritanere at gøre. Jesus svarede hende: »Hvis du kendte Guds gave og vidste, hvem det er, der siger til dig: Giv mig noget at drikke, så ville du have bedt ham, og han ville have givet dig levende vand.« Kvinden sagde til ham: »Herre, du har ingen spand, og brønden er dyb; hvor får du så levende vand fra? (Johs. 4. 3-11)

Kommentar af Michel Sabbah, patriark emeritus i den romersk katolske kirke

“Geografien er ikke forandret siden Jesu tid. Der er stadig en barriere af had mellem jøder og samaritanere. I dag er der også en økonomisk og en militær barriere. Vi har brug for befrielse fra dem begge...

Den samaritanske kvinde mindede Jesus om barrieren mellem jøder og samaritanere, men Jesu svar til hende og til os er: Barrierer og checkpoints er ikke længere af betydning, hvis I forstår Guds gave, Guds nåde, som nedbryder alle mure. I tro kan vi overkomme barrierer, ja selv de checkpoints, som vi belægges med.”

*Vi kan ikke bede om fred
og samtidig investere i vold (Jean Zaru)*

“Kristus ved checkpointet”

Af Amira Farhoud

Den kendte poet Jubran Khalil Jubran sagde engang: “I hjertet af enhver vinter bor et levende forår og bag enhver nat er et smilende daggry.”

Jeg, som er en palæstinensisk pige, bor i et besat land i det dybeste mørke. Adskillelsesmure, de ydmygende barrierer, indskrænkninger i bevægelsesfriheden og den lange liste, som bare bliver ved og ved, er kort fortalt den mest effektive måde at dræbe en drøm og knuse et håb.

Hvad er et hjemland? Ifølge min far er et hjemland et sted, hvor du kan føle dig tilpas, stabil og sikker. Det er et sted, hvor du er i stand til at leve i fred inden for dine grænser. Passer denne definition af et hjemland på det, der foregår i Palæstina? Vil vi nogensinde komme til at bo i det, min far forstår ved et hjemland? Vil vi nogensinde blive i stand til at se lyset for enden af tunnelen i Palæstina? Jeg voksede op med min palæstinensiske bedstemors eventyr og fortællinger om vort hjemland og dets frihedskæmpere. Jeg plejede at blive tryllebundet af disse heltes mod, når de konfronteret med uretfærdigheden kæmpede mod indtrængerne. Nu undrer jeg mig over, hvor de alle er blevet af. Hvorhen forsvandt de, og hvordan kan vi kalde dem frem igen?

Mit indre blev optændt af vrede og had. Jeg var på nippet til at eksplodere af raseri over uretfærdigheden. Vrede og had? Passer den slags følelser sammen med min kristne overbevisning? Nej det går ikke! Derfor besluttede jeg mig for at slukke vreden i mig, affinde mig med det uundgåelige, og distancerede mig fra alt nationalt eller politisk, idet jeg gemte mig i en forklædning af såkaldt kristendom for ikke at kompromittere min tro.

Ja, Jesus Kristus har talt og lært om konflikter, retfærdighed og fred. Han var retfærdigheden selv. Som Guds søn og verdens frelser fik han kraft til at stå imod uretfærdigheden og holde stand mod det romerske tyranni. Hvis Jesus Kristus i dag stod foran et israelsk militært checkpoint, hvad ville han så gøre? Hvad ville han sige? Hvad ville hans budskab til palæstinenserne ved checkpointet være? Alle disse spørgsmål blev rejst og diskuteret ved konferencen “Christ at the checkpoint”, som blev afholdt af Bethlehem Bible College.

Det faktum at Jesus Kristus havde et budskab om checkpoints, et af redskaberne til ydmygelsen af mit folk, var nyt for mig!

“Hvis nogen tvinger dig til at gå en mil, så gå to mil med ham.” Jesus taler her om de romerske soldater, som plejede at tvinge jøder til at bære deres ejendele en mil. Jesus bad dem så om at gå – ikke bare en – men to mil som et tegn på trodsighed og for at udfordre loven.

“Elsk jeres fjender” er et andet åndeligt råd i forhold til den politiske konflikt, vi lever i til dagligt. Dog, hvordan skulle jeg være i stand til at elske en israelsk soldat, som behandler mig på en ydmygende måde? Helt ærligt, det kan jeg ikke! Ikke desto mindre kan den kristne i mig gøre det, for vi har lært ikke at gengælde ondt med ondt. Min kristne tro blev stærkere og mere virkningsfuld. Som en ung kristen palæstinenser har jeg et stærkt budskab, og jeg er overbevist om, at jeg har en rolle at spille i dette land.

“Vær glade i håbet, udholdende i trængslen, og vedholdende i bønnen” (Romerbrevet 12.12). Vi må være i stand til at praktisere vores tro. At gøre modstand er ærligt at elske vore fjender, for hvis vi kun elsker vores familie og dem, der elsker os, hvad har vi så at rose os af? Hvis vores tro skal være effektiv og virkningsfuld, må vi møde vanskelighederne og trængslerne med tålmodighed og se det hele i øjnene med kærlighed og glæde. Vi skal holde op med at bebrejde Gud for hans tavshed over for den uretfærdighed og ydmygelse, vi udsættes for. I stedet for skal vi bede og prise Gud, som former historien og vores verden.

Amira Khalil Farhoud

Diplomuddannelse i journalistik og medier fra Bethlehem Bible College. Projekt-koodinator for magasinet “A Pot in His Hands”, som udruster og støtter kvinder.

Beslægtede links:

Al-Haq (www.alhaq.org) er en palæstinensisk menneskerettighedsorganisation, som beskæftiger sig med forskning og fortalervirksomhed i forhold til brud på individuelle og kollektive rettigheder i Palæstina. Al-Haq stiller en meget anvendelig database til rådighed med monitoreringsrapporter og kort over besættelsen af Palæstina.

Jerusalem Legal Aid and Human Rights Center (www.jlac.ps) tilbyder udsatte lokalsamfund juridisk hjælp i kampen mod rettighedsbrud. Centret arbejder med juridiske reformer, samfundsbevidsthed og fortalervirksomhed.

“ Endvidere ser vi en vilje hos mange til at komme ud over fortidens nag og til at være parate til forsoning, når retfærdighed er genoprettet. Den offentlige bevidsthed om behovet for at genoprette palæstinenserne politiske rettigheder er voksende, og både jødiske og israelske stemmer, der advokerer for fred og retfærdighed, får tilslutning fra det internationale samfund. Sandt nok har disse kræfter for retfærdighed og forsoning endnu ikke været i stand til at ændre uretfærdighedens situation, men de har indflydelse og kan måske afkorte lidelsens tid og fremskynde forsoningens tid.

Sandhedens Øjeblik, Kairos Palæstina. kap. 3.3.4.

Tredje søndag i advent

Tema: Enhed i mangfoldigheden

“Det skal indrømmes, at dialog er en lang proces, der fremmes gennem daglige bestræbelser, idet vi ligger under for de samme lidelser og har de samme forventninger.”

Sandhedens øjeblik, Kairos Palæstina, kap. 3.3.2

Sumud

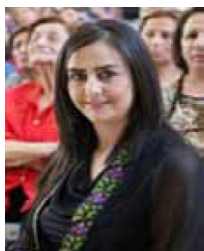
Af Rania Murram

Mens palæstinensiske kvinder ofte følger en Via Dolorosa i deres liv, prøver de at overvinde deres lidelser og smerte ved at støtte hinanden. På arabisk kalder vi denne fælles styrke for sumud, eller modstandskraft. Det er en indre styrke, som nærer de ydre relationer og holder samfundet sammen. Sumud er ikke bare et ord eller en tilstand. Det er palæstinenserens handlinger, når de fortsætter med at leve deres liv i Palæstina – i al deres forskellighed, muslimer og kristne, byboere og landsbyboere, beduiner og flygtninge. Sumud er måden vi ler på, nyder livet, forelsker os, opdrager vores børn. Det handler om at holde fast i vores værdier om respekt for forskellighed i enheden i en tid hvor værdier bliver misbrugt til at sætte skel mellem mennesker. Det handler om at bevare forbindelsen med landet, selv om besættelsen opdeler landet. Det handler om et bygge huse og plante oliventræer til trods for at det israelske militær ødelægger huse og rykker træer op med rode. Sumud er at kræve menneskelighed og respektere og tale for rettigheder.

I dag er der mange i verden, som glemmer den palæstinensiske sag på grund af de religiøse og politiske stridigheder fostret af afhængige arabiske regimer og af ekstremistiske gruppers rædselsfulde forsøg på at splitte mennesker. Ja, en frygt svæver over os, men som kvinder er vi i stand til sammen at se den i øjnene og give hinanden trøst og opmuntring. Vi gør brug af vores særlige evne til holde sammen – også i internationale sammenhænge med kvinder, som inspirerer os gennem deres eksemplariske og vedholdende solidaritet.

I det følgende vil jeg beskrive en oplevelse, som inspirerede mig til sammenhold og sumud. Jeg var forelsket i en ung mand, som var aktiv i den første intifada (1987-1992). Uheldigvis blev han skudt på klods hold af en israelsk soldat, mens han malede graffiti på en mur. Efter at han havde ligget hjælpeløs i to timer, blev han af israelerne bragt til et hospital. På vejen derhen drømte han om vores bryllup. I drømmen hørte han en præst sige mabrouk – tillykke – til ham. Han var hårdt såret. I seks timer var han på operationsbordet. Desværre kunne jeg ikke være hos ham, da jeg ikke har tilladelse til at komme til Jerusalem. Selv om hans ansigt var ilde tilredt af kuglen – og selv om han også var psykisk påvirket af hændelsen – gav min stærke kærlighed, min dybe tro på Gud og bevidstheden om min retfærdige sag mig styrke og sumud til at støtte ham. Jeg har stadig sumud, håb og tro, fordi vi kvinder har styrken til at holde sammen og bringe fred til vort land, såvel som til dem, vi elsker.

Rania Murra

Direktør

Arab Educational Institute – Open Windows.

Beslægtede links:

The Arab Educational Institute Center (www.aeicenter.org) er en uddannelsesinstitution i Betlehem med tilknytning til Pax Christi International. Centret arbejder med uddannelse af kvinder og børn og gæster fra andre dele af verden. Centret åbnede for nylig et Mur-museum med fortællinger om palæstinensere, som er påvirket af adskillelsesmuren.

The Women's Center for Legal Aid and Counseling (www.wclac.org) er en palæstinensisk organisation, som sikrer juridisk hjælp, social rådgivning og beskyttelse af kvinder, som har været udsat for kønsrelateret vold og kønsspecifikke effekter af den stigende militarisering, som den israelske besættelse medfører,

The Young Women's Christian Association (www.ywca-palestine.org) er en del af det globale YWCA netværk og støtter og udvikler kvindeligt lederskab. Læs deres informative nyhedsbrev.

“ Et af de vigtigste håbstegn er standhaftigheden generation efter generation, deres tro på deres sags retfærdighed og videregivelsen af den fælles hukommelse, der ikke glemmer ”Nakba” (katastrofen) og dens betydning. Den voksende bevidsthed i mange kirker ud over verden og deres ønske om at kende sandheden om, hvad der foregår her, er også signifikant.

Sandhedens Øjeblik, Kairos Palæstina. kap. 3.3.3.

Fjerde søndag i advent

Tema: Uddannelse og engagement

Der er forskel på tjenester, men Herren er den samme. Der er forskel på kraftige gerninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle. Det, som Ånden åbenbarer, får hver enkelt til fælles gavn. Én får gennem Ånden den gave at meddele visdom, en anden kan ved den samme ånd meddele kundskab. Én får tro ved den samme ånd, en anden nådegaver til at helbrede ved den ene og samme ånd, og igen en anden får kraft til at gøre mægtige gerninger. Én får den gave at tale profetisk, en anden evnen til at bedømme ånder; én får forskellige slags tungetale, en anden evnen til at tolke tungetale. Alt dette virker den ene og samme ånd, der deler ud til hver enkelt, som den selv vil.

1. Korintherbrev 12. 4-11

To palæstinensiske helgener

Fra det jordiske til det himmelske Jerusalem At leve i Guds Rige

Af Søster Virginie Habib

Mellemøsten generelt og Det Hellige Land i særdeleshed har gennemlevet politiske, sociale, økonomiske og humanitære vanskeligheder, hvor de mest hellige mennesker, der er elsket af Gud og skabt i hans eget billede, som regel bliver ofrene. I mange år er mennesker i denne region – især de kristne – blevet udfordret på ethvert aspekt af deres liv: deres historie, deres arv, civilisation, kultur, hjemland, liv, ære og værdighed.

Vi står over for et dystert billede, som afspejler formørkede strategier, som med alle midler forsøger at sænke regionen og dens mennesker ned i et omfattende kaos på alle områder. Det får virkelig den troende til at spekulere på, om der er en ende på alt dette? Hvornår vil det ske? Hvordan kan vi opnå det? Hvorfra kommer frelsen?

“Jeg tror ikke på et lys for enden af tunnelen. Jeg tror, at vi inde i os selv bærer et lys, som skal guide os igennem den mørke tunnel.”

Muna Nassar.

Som der står i Prædikerens Bog 1.9: “Der er intet nyt under solen”. Disse spørgsmål er heller ikke nye. Og vi læser i biblen, hvordan troende enkeltvis og i flok råber til Gud om hjælp i historiens mørke øjeblikke. Gud skuffede aldrig dem, der stolede på ham. Gud lyttede og svarede i rette tid og på passende måde i overensstemmelse med Hans visdom og Hans vilje.

Vi kristne i Det Hellige Land bliver i dag udfordret af nogle meget vanskelige vilkår, som stiller os ved en korsvej. Enten kan vi forholde os til vilkårene, sådan som vores tro tilsiger os, eller vi kan overgive os til desperationen og håbløsheden.

Midt i denne konflikt kom nyheden om helgenkåringen af to palæstinensiske kvinder, som fra en tidlig alder havde helliget sig og overgivet sig selv og deres liv til Gud. Den ene er Søster Mary Alfonsine af Jerusalem (1843-1927), grundlæggeren af “the Congregation of the Rosary Sisters”. Og den anden er Søster Mariam Bawardeh eller Mary af den korsfæstede Jesus (1846-1878) fra Ibillin i Galilæa, grundlæggeren af karmeliterklostret i Betlehem.

Under de omstændigheder, som vi gennemlever, kommer nyheden om de to nonners helgenkåring ikke tilfældigt. Som nonne i “Congregation of the Rosary” og som troende kristen, ser og læser jeg denne begivenhed som et af tidens tegn, et tegn fra himlen, som kun forstås med en særlig indsigt. Kun troen kan gribe og forstå det.

Min personlige mening om de forskellige aspekter af denne sag er: Nyheden om helgenkåringen af de to nonner er en sejr for Guds plan i deres liv, hvor de gennem mange slags ofre havde valgt den smalle sti til

Guds rige. De overvandt alle de forhindringer, som blev lagt på deres vej for at få dem til at skifte kurs. Erklæringen er en bekræftelse på deres hellighed og renhed, og samtidig er det udtryk for det godes sejr over det onde, lysets sejr over mørket, kærlighedens sejr over hadet, håbets sejr over fortvivlelsen. Med deres tro er de rollemodeller for os, så vi kan håbe at blive som dem en dag. De er en kilde til styrke i vores svaghed, fordi de valgte vejen til frelse “som dem, der har ånden som førstegrøde”. Erklæringen om deres hellighed tilkendegiver, at de er blevet borgere i Guds rige.

Af al deres styrke har de begge stræbt efter at befri sig fra de jordiske lænker. Med deres talent og det budskab, som de har modtaget fra Herren, har de arbejdet på at forbedre og udvikle deres samfund både på det humanitære, det åndelige og det uddannelsesmæssige område.

Deres rejse fra det jordiske til det himmelske Jerusalem var ikke let, men de lod ikke vanskeligheder og udfordringer forhindre dem i at nå deres himmelske hjemland.

De to helgener efterlod sig en rig åndelig arv af pastorale og apostolske værdier. Den arv er en skat til dem, der finder den, og som vil give alt for at tage den i besiddelse. Deres arv er et kompas, som i dag leder os til at gå i deres fodspor. Midt i de udfordringer, som vort samfund står i, skal vi viderebringe deres budskab, så

det kan virke som en gær, der gennemsyrer hele dejen. De var begge overbeviste om, at det sidste ord i vore liv og i vort univers er Guds ord om frelse, tro håb og kærlighed. “Vor tro har overvundet verden” og “Den, der holder ud til enden, skal frelses”. Vi har viet os til Herre som hans budbringere for at tjene vort samfund uden at skele til race, religion og social status. Vor guddommelige frelser og helgenerne er vore forbilleder.

I dag beder vi om deres indgriben til fordel for alle i Mellemøsten – ikke mindst for os i Det Hellige Land – så vi kan bevare troen og håbet og tilknytningen til landet, som er nådens og velsignelsens land.

Søster Virginie Habib

Søster i ”Congregation of the Rosary Sisters”, underviser på Betlehem Universitet siden 2006 og instruktør på det Latinske Patriarkats Seminarium.

“Freden værdsættes mest af dem, der har mistet den, eller aldrig har ejet den. Palæstinensiske kvinder forbinder fred med retfærdighed og oplevelsen af selvbestemmelse på alle niveauer. Måske findes freden først og fremmest i hjertet på dem, der kæmper for den.”

Soraida Hussein (Women’s Affairs Technical Committee)

“ I fraværet af håb lyder vort skrig om håb. Vi tror på Gud, god og retfærdig. Vi tror, at Guds godhed til sidst vil sejre over den hadets og dødens ondskab, der fortsat findes i vort land. Vi vil se “et nyt land” og “et nyt menneske”, der vil være i stand til at rejse sig i broder- og søsterkærlighedens ånd.”

Sandhedens øjeblik, Kairos Palestina, kap. 10.

Julebudskab

Af Vera Baboun, borgmester i Betlehem

Det er på en eller anden måde vanskeligt at få ro på sig til at skrive et budskab om håb, når man samtidig i min del af verden lever i en tilstand af fortvivlelse. Længe har livsvilkårene i Palæstina ikke forbedret sig og det vanskeliggør vort håb om en bedre fremtid.

Som født og opvokset i Palæstina, landet som længes efter fred og retfærdighed, deler jeg vilkår med mine landsmænd. Og vilkårene er en tyrannisk besættelse, systematisk konfiskation af land, brutal krig og apartheidmure. En national lidelseshistorie, som mine forfædre levede under, vi lever under, og som vore børnebørn tilsyneladende også skal leve under.

Som født og opvokset i Palæstina, byen hvor vuggen stod, fødselens hovedstad, lever jeg et liv, der uophørligt svinger mellem beroligelse og angst, stilhed og panik, gevinst og tab, og frem for alt mellem håb og fortvivlelse.

På trods af alt har håbet om bedre dage og en bedre fremtid dog altid fyldt mit hjerte og sind. Et håb, der stammer fra det store og hellige budskab fra Betlehem. Hvert år, siden jeg i 2012 blev borgmester i Betlehem, har jeg sendt et julebudskab for at fejre vor Herres fødsel og dermed genfødslen af håbet, kærligheden og den længe ventede fred.

I sandhed et paradoks ...

Jeg sender et budskab om fred fra fredens by, hvor der bogstaveligt talt ingen fred er. Betlehem er belejret af fremvoksende bosættelser og en rædselsfuld mur, som ikke bare indeslutter byen, men også dens ånd og tro,

ja selve dens fredsbudskab. Vores ungdom forlader os for at søge et bedre liv uden for den indelukkede by. Vore ældre lever stadig i drømmen om fred og retfærdighed. Og pilgrimme besøger byen for at bede i dens hellige grotte. Jeg tænker på, om de husker at bede for Betlehem? Midt i denne virkelighed spekulerer jeg på, om jeg skal være håbefuldt, fortvivlet, håbefuldt fortvivlet eller fortvivlet håbefuldt. Som et troende menneske er jeg nødt til at forblive håbefuldt og leve mit liv som kvinde, mor og borgmester med et urokkeligt og ukueligt håb.

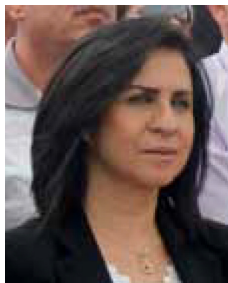

Fra mit borgmesterkontor, der ligger over for Fødselskirken med dens grotte, har jeg en god udsigt over Betlehem. Jeg holder øje med både fortidens, nutiden og fremtidens Betlehem. Følgelig har jeg i min ledelse af byen i de sidste tre år haft fokus på effektiv brug af jorden, bedre service, infrastrukturprojekter, byplanlægning (den seneste byplan er fra 1958), en strategisk syvårsplan for udviklingen af kommunen og byen, uddannelse af ungdommen, turistudvikling, en genoplivning af forbindelsen til de af vore borgere, der lever i diasporaen, Betlehem som verdensarv og frem for alt Betlehem som en hellig by for hele verden.

At Betlehem kan være et helligt sted for hele verden er kernen i min vision. En by, der er åben for alle, som respekterer og værdsætter byen og dens budskab. Da freden blev rakt til verden gennem vor Herres fødsel i Betlehem, blev den ikke kun givet til Betlehems indbyggere, men til hele menneskeheden. Det er en gave, som vi skal værdsætte og bevare. Den sande fred kan ikke overleve i verden, så længe fredens by ikke lever i fred.

Men hvis Betlehem og alt, hvad Betlehem står for, skal slippe af med sin kvælende mur, er vi nødt til at reflektere alvorligt over Betlehems globale og menneskelige betydning. Vi vil fortsat håbe på, at Betlehems stjerne vil skinne for evigt, at dens klokker vil ringe og at dens lovsange trofast vil lyde til Guds ære og til ære for retfærdigheden, håbet, kærligheden og FREDEN.

Vera Baboun,
Borgmester i Betlehem.

*“Så længe der er et samfund,
der yder modstand, er der håb.”*

Maha Abu-Dayyeh

*“Jeg frygter ikke, at lyset, som for mange
år siden blev tændt i Palæstina,
nogensinde vil blive slukket.”*

Domprovst William Inge, 1860-1954.

Dette er et juleopråb

Af Nancy Cardoso

Jeg omgiver mig med hyrder, engle, kvinder og vismænd, fast i blikket, årvågen, vågen, vagtsom, iagttagende, levende, parat. Endnu en gang vil Ordet blive kød og tage bolig iblandt os.

Denne jul vil jeg ikke narre mig selv med en overfladisk gensidighed, ej heller vil jeg holde gode miner til slet spil over for en nytteløs våbenhvile.

Tvangsforflytning, eksil og fremmedgørelse, men også udholdenhed, er i sidste ende kernen i den palæstinensiske historie. Det er jul i Palæstina, og endnu en gang har en kvinde travlt med at skjule sit barn, mens andre græder utrøsteligt, fordi deres børn er ikke mere (Matt 2, 13-18).

Jeg vil græde med dem, for det er dér i udkanten af imperiet med dets besættelse og dets soldater, at Gud igen vil vælge at blive menneske og bo midt iblandt os.

Lyt efter! Det er jul i Palæstina og der er brug for alle ord.

Da nyheden første gang rører Maria, kommer bebudelsens ord med velsignelse og profeti. I fortællingen om bebudelsen (Lukasevangeliet kap. 1), modtager Maria ord om glæde og gunst (v. 28), tillid og nåde (v. 30); Elisabeth velsigner Maria, da de mødes (v. 42), og hun bliver anerkendt for sin tro: “Salig er hun, som troede ...” (v. 45).

Men hvor meget vanskeligere er ikke de ord, som Simeon siger til Maria: “Dette barn er bestemt til fald og oprejsning for mange i Israel, og til at være et tegn, som modsiges – ja, også din egen sjæl skal et sværd gen-

nemtrænge – for at mange hjerters tanker kan komme for en dag.”
(Luk. 2, 34-35).

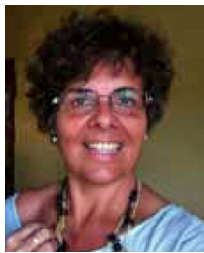
Vær på vagt! Dette kan også ske ganske tæt på dig selv; det kan ske i Fergusson, USA, i Ayotnizapa, México eller ombord på en båd i Middelhavet. Det kan ske for mødrene til de kidnappede piger i Sudan eller Nigeria eller for mødrene på Plaza de Mayo i Brasilien, som græder for de børn, der blev myrdet af militærpolitiet.

“En kvinde sagde til skyerne: Dæk min elskede,
for mit tøj er gennemvædet af hans blod.”

Mahmoud Darwish

Det er jul! Dette skal være dig et tegn! Du vil finde en kvinde, som skjuler et barn, græder over en fange, står ansigt til ansigt med besættelsesstyrkerne ved checkpointet, træder op imod patriarkalske kræfter, vedligeholder et helt folks styrke, svøber Guds løfter i sine arme. Hendes krop er en krybbe for Ordet!

Det er juleaften! Lad os hylde disse kvinder: Forbliv faste i blikket, årvågne, vågne, vagtsomme, levende, parate. Gud er hos os!

Nancy Cardoso

Metodist præst, Land Pastoral Commission
South Bahia, Brazil

John de Gruchy, en af de “levende forfædre” til den sydafrikanske kamp mod Apartheid og en af medforfatterne til Kairos Sydafrika, som blev offentliggjort i 1985, skriver i en refleksion over Romerbrevet 12, 9-21: I sit brev til romerne beskriver Paulus kendetegnene på en sand kristen. Han begynder med ordene: “Kærligheden skal være oprigtig” og fortsætter derefter i et par korte, men sigende sætninger, med at beskrive, hvordan en sådan kærlighed fungerer i praksis. Blandt disse er hans påbud om, at vi ikke kun skal “glæde os med de glade”, men også “græde med de grædende”. Jeg har altid tænkt, at vi skulle græde med dem, der græder, for derved at udtrykke vores medfølelse og solidaritet – hvilket selvfølgelig er en del af sandheden. Men nu forstår jeg, at det kun er, når vi græder – hvad enten vi gør det sammen med de grædende eller alene for os selv – at vi får øje på ting, som tidligere var skjult for vort blik. For der er ting, som kun kan ses med øjne, som har grædt. Og dette er utvivlsomt sandt, når det gælder Palæstina. Derfor begynder vores solidaritet med dem, der udgyder deres tårer om natten og græder deres øjne tørre om dagen, først når vi ser deres verden gennem deres og vores fælles gråd.

*“Håbet kræver ikke det umulige af os,
men alt hvad vi kan og skal gøre
for det fælles bedste.”*

John de Gruchy.

Kairos Palæstina – Sandhedens øjeblik

Bethlehem, Palestine

c/o Dar Annadwa

P.O.Box 162

Tel.: +972 2 276 4877 / +972 2 276 4875

Fax: +972 2 277 0048

Email: kairos@kairospalestine.ps

Website: www.kairospalestine.ps

Facebook: www.facebook.com/kairospalestine

Twitter: [#kairospalestine](https://twitter.com/kairospalestine)

Kairos Palestine er en gruppe palæstinensiske kristne, der sammen forfattede “A moment of Truth” – Kristne palæstinenserers budskab til verden vedrørende besættelsen af Palæstina, et udtryk for “tro, håb og kærlighed fra hjertet af Palæstinas lidelser” og et kald til solidaritet i kampen for at få afsluttet seks årtiers undertrykkelse. Dokumentet blev publiceret i december 2009.

Kairos Palæstina

Sandhedens øjeblik

Et budskab om tro, håb og kærlighed
fra hjertet af den
palæstinensiske lidelse

Vi proklamerer vort budskab på baggrund af vor
kristne tro og vort tilhørsforhold til Palæstina.

Er du i stand til at hjælpe os med at få vores frihed tilbage?
For det er den eneste måde, du kan hjælpe de to folk
til at opnå retfærdighed, fred, sikkerhed og kærlighed.

www.kairospalestine.ps